

Vergide Gündem

Tax Agenda

Aralık / December 2018

Türk Lirası sözleşme uygulamasına ince ayar..

M. Fatih Köprü

Çalışanlara sağlanan hisse edindirme planlarının gelir vergisi açısından değerlendirilmesi

Merve İlbay

English translation

Gümrükte Gündem

Sercan Bahadır

Dünyadan Vergi Haberleri

Elif Karaca

Sirküler indeks

Vergi takvimi

Pratik bilgiler

Practical information

Building a better
working world

Türk Lirası sözleşme uygulamasına ince ayar...

Geçtiğimiz eylül ayında, döviz cinsinden sözleşme yapılamayacağına ve eskiden yapılmış olanların da TL'ye çevrilmesine ilişkin Cumhurbaşkanı Kararı yayınlanmıştı. Karar'la verilen yetkiye istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığı 6 Ekim'de çıkardığı bir tebliğle, TL olarak düzenlenmesi gereken sözleşmeler ile dövizli düzenlenebilecek sözleşmeleri belirlemişti.

Üzerinden yaklaşık bir buçuk ay geçtikten sonra, 16 Kasım'da, söz konusu tebliğde birçok değişiklikler yapıldı. Eski tebliğle ilgili olarak bu köşemizde bilgi vermiştik. Bu kez yeni tebliğle yapılan değişiklikleri özetlemeye çalışacağız.

Gayrimenkul kiralama ve satış

Genel kural olarak, Türkiye'de yerleşik kişilerin kendi aralarında yapacakları, gayrimenkul satış ve kiralama sözleşmelerinde bedel döviz veya dövize endeksli olarak kararlaştırılmıyordu. Bu zorunluluk, serbest bölgelerde bulunan gayrimenkulleri de kapsıyordu. 13 Eylül'den önce imzalanmış olan gayrimenkul kira sözleşmelerindeki döviz bedellerin de iki yıllık süre için TL'ye çevrilmesi gerekiyordu.

Yeni tebliğle ilk olarak serbest bölgelerin kapsamdan çıkarıldığını görüyoruz. Böylelikle serbest bölgelerde yer alan gayrimenkullerin satışı ve kiralmasına ilişkin sözleşmelerin TL düzenlenme zorunluluğu kaldırılmış oluyor.

Bazı istisnalar getirildi

Yeni tebliğle, aşağıdaki gayrimenkul kiralama ve satış işlemlerine ilişkin sözleşmelerin döviz ya da dövize endeksli düzenlenebilmesinin yolu açıldı:

- a. Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan Türkiye'de yerleşik kişilerin alıcı veya kiracı olarak taraf oldukları gayrimenkul satış ve gayrimenkul kiralama sözleşmeleri,
- b. Dışarıda yerleşik kişilerin Türkiye'de bulunan; şube, temsilcilik, ofis, irtibat bürosu, doğrudan veya dolaylı olarak yüzde elli ve üzerinde pay sahipliklerinin veya ortak kontrol ve/veya kontrolüne sahip bulunduğu şirketler ile serbest bölgedeki faaliyetleri kapsamında serbest bölgelerdeki şirketlerin alıcı veya kiracı olarak taraf oldukları gayrimenkul satış ve gayrimenkul kiralama sözleşmeleri,
- c. Kültür ve Turizm Bakanlığından belgeli konaklama tesislerinin işletilmesi amacıyla kiralınmasıyla ilgili gayrimenkul kiralama sözleşmeleri,
- d. Gümrüksüz satış mağazalarının kiralınmasına ilişkin gayrimenkul kiralama sözleşmeleri.

Taşıt satış ve kiralama

Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında düzenleyecekleri, taşıt satış ve kiralama sözleşmeleri de dövizli veya dövize endeksli olarak düzenlenemiyor. Taşıt kavramına iş makineleri de dâhildi.

Yeni tebliğle yukarıdaki düzenlemelerden “iş makineleri dâhil” ibaresi çıkarıldı. Yani iş makinelerine ilişkin sözleşmeler istenirse döviz veya dövize endeksli olarak düzenlenebilecek.

Ayrıca eski tebliğde 13 Eylül’den önce imzalanmış olan dövizli taşıt kiralama sözleşmelerin TL’ye çevrilme zorunluluğunun bulunmadığına ilişkin düzenleme yer alıyordu. Bu bölüme yeni tebliğle “yolcu taşıma amaçlı ticari taşıt satış sözleşmeleri” de ilave edildi.

İş sözleşmeleri

Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında imzalayacakları iş sözleşmeleri de döviz veya dövize endeksli olarak düzenlenemiyordu. Bunun istisnası ise tebliğde, yurt dışında ifa edilecek hizmetlerle ilgili sözleşmeler olarak belirlenmişti. Bu hükümden bir değişiklik yok ama yeni tebliğle istisnanın kapsamına gemi adamlarının taraf olduğu sözleşmeler de dâhil edildi.

Hizmet sözleşmeleri

İlk tebliğde, Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri, danışmanlık, aracılık ve taşımacılık dâhil hizmet sözleşmelerinin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak düzenlenemeyeceğine ilişkin hüküm bulunuyordu.

Bu düzenlemede ayrıca 4 başlık halinde sayılan hizmet sözleşmelerinin bu zorunluluk kapsamında olmadığı belirtiliyordu. Bunlardan dördüncüsü Türkiye’de yerleşik kişilerin, kendi aralarında akdedecekleri, Türkiye’de başlayıp yurt dışında sonlanan ve yurt dışında başlayıp Türkiye’de sonlanan elektronik haberleşme ile ilgili hizmet sözleşmeleriydi.

Yeni tebliğde bu düzenlemeye yurt dışında başlayıp yurt dışında sonlanan hizmet sözleşmeleri de dâhil edildi. Ayrıca eski uygulamada sadece “elektronik haberleşme ile ilgili hizmet sözleşmeleri” kapsama girerken, bu ibare yeni tebliğle “hizmet sözleşmeleri” şeklinde değiştirildi.

Eser sözleşmeleri

Eski tebliğle, Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri eser sözleşmelerinin Türk lirası olarak düzenlenmesi zorunluluğu getirilmişti. Ancak Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu’nda tanımlanan gemilerin inşası, tamiri ve bakımına ilişkin sözleşmeler döviz veya endeksli olarak düzenlenebiliyordu. Yeni tebliğle, döviz cinsinden maliyet içeren eser sözleşmelerinde bedelin dövizli veya dövize endeksli olarak belirlenebileceğine ilişkin bir hükmün eklenmiş olduğunu görüyoruz.

Yabancı ortaklı şirketler

Dışarıda yerleşik kişilerin Türkiye’de bulunan; şube, temsilcilik, ofis, irtibat bürosu, doğrudan veya dolaylı olarak yüzde elli ve üzerinde pay sahipliklerinin bulunduğu şirketler ile serbest bölgedeki faaliyetleri kapsamında serbest bölgelerdeki şirketlerin taraf olduğu iş ve hizmet sözleşmeleri dövizli veya endeksli olarak düzenlenebiliyordu.

Yeni tebliğle bu hükme, dışarıda yerleşik kişilerin ortak kontrol ve/veya kontrolüne sahip bulunduğu şirketler de dâhil edilerek kapsam genişletilmiş oldu. Ayrıca yukarıda sayılan kurumların taraf olduğu iş ve hizmet sözleşmeleri ibaresi, işveren veya hizmet alan olarak taraf olduğu iş ve hizmet sözleşmeleri olarak değiştirildi.

Kamu ihaleleri

Eski tebliğ uyarınca, kamu kurum ve kuruluşlarının taraf olduğu döviz cinsinden veya dövize endeksli ihaleler, sözleşmeler ve milletlerarası antlaşmaların ifası kapsamında olmak kaydıyla; yüklenicilerin üçüncü taraflarla akdedeceği sözleşmelerin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak düzenlenebilme imkânı vardı. Yeni tebliğle yüklenicilerin dışında, görevli şirketler ve bunların sözleşme imzaladığı tarafların üçüncü taraflarla akdedeceği sözleşmeler de dövizli veya dövize endeksli olarak düzenlenebilecek sözleşmeler kapsamına alınmıştır.

Sorun çözüldü ama...

Eski tebliğde, sözleşmelerini Türk parası cinsinden yapma zorunluluğu kapsamına girmeyen taraflardan birinin, yeni sözleşmenin TL yapılmasını ya da mevcut döviz veya dövize endeksli sözleşmelerin TL’ye çevrilmesini istemesi durumda, sözleşmelerin TL’ye çevrilmesinin zorunlu olduğuna ilişkin bir düzenleme bulunuyordu. Bu hüküm yeni tebliğde yer almıyor.

Ancak önceki hüküm çerçevesinde kapsama girmediği halde karşı tarafın talebi doğrultusunda sözleşmelerini 13 Ekim’e kadar TL’ye çevirmek zorunda kalan mükelleflerin nasıl bir yol izleyeceğine ilişkin tebliğde bir açıklama yer almıyor.

Damga vergisi açıklığa kavuştu

Döviz veya dövize endeksli sözleşmelerin Türk Lirasına çevrilmesi durumunda yeni bir damga vergisi mükellefiyetin doğup doğmayacağı konusunda tereddütler bulunuyordu. Gelir İdaresi Başkanlığı 22 Kasım’da yayınladığı bir sirkülerle bu konuyu açıklığa kavuşturdu.

Buna göre aşağıdaki şartların birlikte var olduğu işlemlerde TL’ye dönüşüme ilişkin kâğıtlardan ayrıca damga vergisi alınmayacak:

1. Sözleşmelerin diğer maddelerinde (taraf, süre uzatımı, yeni iş ilavesi vb.) bir değişiklik yapılmaksızın sadece bedele ilişkin düzenleme yapılması,

2. Türk Lirası cinsinden belirlenecek toplam bedelin, ilk sözleşmede yer alan döviz cinsinden bedel ile değişikliğe ilişkin kâğıdın düzenlendiği tarihteki TCMB'nin ilan ettiği cari döviz satış kurunun çarpımı suretiyle bulunacak tutarı geçmemesi,

3. İlk sözleşmeye atıf yapılmış olması.

Dönüşüm yapılırken yeni sözleşmenin yukarıdaki şekilde hesaplanan TL tutardan (dövizli sözleşmenin diğer maddelerinde bir değişiklik yapılmaksızın) daha yüksek bir bedel içermesi durumunda ise artan tutar üzerinden damga vergisi ödenmesi gerekiyor.

Sirkülerde son olarak; ilk sözleşmenin başka hükümlerinde de değişiklik olması veya bu sözleşme yerine geçecek tamamen yeni bir sözleşme yapılması durumunda, toplam tutar üzerinden damga vergisi ödenmesi gerektiği hatırlatılıyor.

Bu yazı Ekonomist dergisinin 25 Kasım 2018 tarihli 2018/47. sayısında yayınlanmıştır.

Bu makalede yer alan açıklamalar, yazarının konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makaledeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.

Çalışanlara sağlanan hisse edindirme planlarının gelir vergisi açısından değerlendirilmesi

1. Giriş

Son yıllarda çok uluslu şirketler, şirket çalışanlarının hızlı sirkülasyonuna karşı çalışanların şirketlerine olan bağlılığını ve motivasyonunu artırmak adına farklı teşvik edici ücret planları geliştirmeye başlamışlardır. Bunun yanında, küreselleşme ve şirketler arası rekabet de işverenleri yeni ücretlendirme politikaları düzenlemeye itmiştir. Bu aşamada yapılan farklı teşvik edici ücret planlarının başında hisse edindirme planları gelmektedir.

Hisse edindirme planları, özellikle üst düzey yöneticilere şirket hisse senetlerinin bedelsiz olarak verilmesi veya hisse senetlerinin daha düşük bir bedel ile çalışanına satın alma hakkı sağlaması şeklinde karşımıza çıkmaktadır. Belirli bir çalışma süresini doldurmak, gelir/kâr hedeflerine ulaşmak, önceden belirlenmiş performans ölçütlerini yakalamak, hisse edindirme planı şartları arasında yer almaktadır.

Bu planlar, çalışanların işverene bağlılığını arttırmakla birlikte, şirket dışında yer alan nitelikli çalışanlar için de bir cazibe merkezi oluşturmakta ve işveren ile çalışanı ortak bir paydada buluşturarak çift taraflı kazanıma olanak sağlamaktadır.

2. Hisse edindirme planlarının çeşitleri ve temel süreçleri

Genel olarak, çok uluslu şirketlerin uygulamış oldukları hisse planları aşağıdaki gibidir. Ancak, vergileme söz konusu olduğunda hisse planlarının içeriğinin incelenmesi oldukça önemlidir.

- ▶ **Hisse senedi opsiyon planları (Stock option plans):** İşverenin çalışanlarına, önceden belirlenmiş bekleme süresinin sonunda opsiyon tarihinde belirlenen fiyat üzerinden satın almak hakkı tanıyan ya da tamamen bedelsiz olarak verilen hisse planlarıdır. Hisse senedi opsiyon planlarında işveren farklı şartlar koyabildiği gibi (performans ölçütü yakalamak/gelir hedefi tutturmak), bekleme süresi sonunda o şirketin çalışanı olmak da yeterli sayılabilmektedir.
- ▶ **Hisse senedi satın alma planları (Employee stock purchase plan):** Çalışanların genel olarak belirli bir indirim oranı ile satın aldıkları ve ücretlerinden kesinti yapılması suretiyle ödenen planlardır. Bu planlarda, kişiler hisseleri doğrudan alır ve hisseler çalışanların mülkiyetine geçer.
- ▶ **Hisse senedi değerlendirme hakları (Stock appreciation rights):** Hisselerin veriliş tarihi ile hak ediş tarihi arasındaki piyasadaki hisse fiyatları arasındaki olumlu farkın kişiyeye nakit ya da hisse bedeli olarak verildiği planlardır. Bu planlarda çalışanlar hisselerin mülkiyetine sahip olmazlar.
- ▶ **Hisse senedi teşvik planları (Stock bonuses):** Şirketlerin çalışanlarına belirli bir tarih aralığında koyduğu performans ölçütlerinin sağlanması halinde, çalışanlarına vermiş olduğu performans ödüllendirmesidir. Bu hisse planlarında bonus ödemesi nakit olarak verilebildiği gibi ek hisse olarak da verilebilmektedir.
- ▶ **Kısıtlı hisse birimleri (Restricted stock units):** İşveren ve çalışan önceden belirlenen şartların gerçekleşmesi durumunda, çalışanın performansına istinaden sunulan ve bekleme dönemi içinde transfer edilemeyen, genelde hak edilen yıllık bonus tutarlarının yüzde ya da kıst dönemler itibarıyla hisse şeklinde ödendiği

planlardır.

Hisse edindirme planları türlerine göre çeşitlilik gösterse de genel anlamda hisse planlarını satın alma hakkı tanıyan (maliyetli) hisse planları ve doğrudan verilen (maliyetsiz) hisse planları olarak ikiye ayırabiliriz. Bu planların vergileme açısından önemlilik arz eden tarihleri aşağıdaki gibi olmaktadır:

- ▶ Doğrudan (maliyetsiz) hisse planları:
 - ▶ Veriliş tarihi (Grant date): Şirketin çalışanına hisseleri vadetmiş olduğu tarihtir.
 - ▶ Hakediş tarihi (Vesting date): Önceden belirlenmiş olan şartların gerçekleştiği ve bekleme dönemini takiben hisselerin mülkiyetinin çalışana geçmiş olduğu tarihtir.
 - ▶ Satış tarihi (Selling date): Çalışanın hak etmiş olduğu hisselerini bireysel bir tercih ile elden çıkarmış olduğu tarihtir.
- ▶ Satın alma hakkı tanıyan (maliyetli) hisse planları:
 - ▶ Veriliş tarihi (Grant date): Satın alma opsiyonunun çalışana sunulduğu tarihtir.
 - ▶ Hakediş tarihi (Vesting date): Hisse opsiyon sözleşmesinde belirtilen şartlar gerçekleştiği takdirde, opsiyonun hakkının çalışana sunulduğu tarihtir.
 - ▶ Elde tutma dönemi (Holding period): Opsiyon hakkının kullanımı için verilen son tarihtir. Çalışan bu tarihte hisse bedelini ödeyerek hisseleri satın alıp almayacağına karar vermek durumundadır.
 - ▶ Kullanım tarihi (Exercising date): Opsiyon hakkının kullanılarak, hisselerin mülkiyetinin çalışana geçmiş olduğu tarihtir.
 - ▶ Satış tarihi (Selling date): Çalışanın hak etmiş olduğu hisselerini bireysel bir tercih ile elden çıkarmış olduğu tarihtir.

Çalışanın, hisse edindirme planındaki şartları yerine getirmesi neticesinde şirket hisselerini almaya hak kazanması, verginin doğması için yeterli değildir. Hisse edindirme planında vergiyi doğuran olayın oluşu; hisse senedi opsiyonlarının çalışanın hukuki, ekonomik ve fiili tasarrufuna geçmesi ile meydana gelmektedir. Bu durumda maliyetsiz hisse planlarında "vesting date", maliyetli hisse planlarında ise "exercising date" vergiyi doğuran olayın meydana geldiği tarihtir.

3. Hisse edindirme planlarından elde edilen gelirlerin vergilendirilmesi

Türk vergi mevzuatında, hisse edindirme planlarının vergilendirilmesine ilişkin herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Gelir Vergisi Kanunu'nun 61. maddesi uyarınca ücret; işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir. Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı, tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmemektedir.

Bu bağlamda yukarıda yer alan bilgiye istinaden, işverenler tarafından çalışanlara sağlanan tüm menfaatler ücret olarak değerlendirileceğinden, hisse edindirme planları da ücret kapsamında değerlendirilecektir.

Hisse edindirme planı kapsamında elde edilen menfaatin, Türkiye'de mukim bir işveren tarafından sağlanması ya da yurt dışında mukim bir işveren tarafından sağlanıp Türkiye mukimi bir işverene yansıtılması durumunda Gelir Vergisi Kanunu'nun 94. maddesi hükümleri geçerli olacaktır. Bu maddeye göre işverenler; hizmet erbabına ödedikleri ücretler ile 61'inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemeleri (İstisnadan faydalananlar hariç), nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar. Bu durumda işverenin çalışanını bedelsiz veya düşük bir bedelle hisse edinimi planına dâhil etmesi, bu kapsamda değerlendirilecek ve işveren tarafından Gelir Vergisi Kanunu'nun 94. maddesi gereği bu kazanç üzerinden vergi tevkifatı yapılacaktır.

Asıl önem teşkil eden konu ise, hisse edindirme planlarından doğan kazancın ne zaman vergilendirileceği konusudur. Mevzuatımız gereğince vergiyi doğuran olay, edinilen hisse planlarının çalışanın hukuki, ekonomik ve fiili tasarrufuna geçmiş olduğu tarihtir.

Gelir İdaresi Başkanlığı yurt dışında mukim grup şirketi tarafından veriliş tarihi (grant date) itibarıyla Türkiye'ye yansıtılan hisse bedellerinin hangi tarih itibarıyla gelir vergisi stopajına tabi tutulması gerektiği ile ilgili olarak sorulan soruyu, 26 Mayıs 2015 tarihli muktezasında şu şekilde cevaplandırmıştır:

"Yurt dışındaki grup firması tarafından belli şartları haiz personele belli koşulları yerine getirmiş olmaları şartıyla "Hisse Edindirme Planı" kapsamında bedelsiz hisse senedi verileceğine ilişkin taahhütte bulunulmasıyla ve şartların gerçekleşmiş olması halinde hisse senetlerinin bedelsiz verilmesi nedeniyle şirketin sağlanan menfaatin, çalışanın hukuki ve ekonomik tasarrufuna geçtiği (bedelsiz hisseler, taahhüt tarihinden başlayarak 3 yıllık bir hak ediş süresinin sonunda ve şirkette çalışan personele verileceğinden hisselerin bedelsiz aldığı tarihin), dönem ücret geliri olarak değerlendirilmesi gerekmekte olup, söz konusu personelin şirketinizde çalışmaları ve belli koşullar karşılığı sağlanan söz konusu menfaatin şirketiniz tarafından vergi tevkifatına tabi tutulup muhtasar beyanname ile beyan edilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, ücret olarak değerlendirilecek olan söz konusu hisseler, personelinizin hukuki ve ekonomik tasarrufuna geçtiği dönemde kurum kazancınızın tespitinde gider olarak dikkate alınabilecektir."

Hisse edindirme planı kapsamında çalışana sağlanan menfaatinin doğrudan, yurt dışında mukim bir işverenden ödenmesi ve Türkiye mukimi işverene yansıtılmaması durumunda, Gelir Vergisi Kanunu'nun 95. madde hükümleri geçerli olacaktır. İlgili maddede; ücretlerini yabancı bir memleketteki işverenden doğrudan doğruya alan hizmet erbabının, ücretleri hakkında vergi tevkif usulünün cari olmayacağı, bunların gelirlerini, yıllık beyanname ile bildireceklerine ilişkin düzenleme yer almaktadır. Bu bilgiye istinaden çalışan, hisselerin kendi ekonomik ve hukuki tasarrufuna geçtiği dönemde gelirini yıllık gelir vergisi beyannamesi aracılığıyla beyan etmek durumundadır.

Çalışanın plan dâhilinde elde etmiş olduğu hisseleri bireysel tercihi ile elden çıkarması durumunda, elde edilen gelir Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 80. maddesi uyarınca değer artış kazancı olarak nitelendirilecek ve yıllık gelir vergisi beyannamesi aracılığı ile beyan edilecektir.

4. Uluslararası görevlendirmeler ve çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmaları kapsamında hisse edindirme planlarının değerlendirilmesi

Çalışanların, uluslararası görevlendirmeleri süresince dâhil edildikleri hisse edinim planları neticesinde elde ettikleri gelirlerin hangi ülke ya da ülkeler tarafından vergileneceği konusu oldukça önemlidir.

Vergileme hakkının hangi ülkede olduğunu tespit etmek adına, OECD Model Vergi Anlaşması'nın konuya ilişkin yorumlarını incelemek faydalıdır. OECD Model Vergi Anlaşması'nın 15. maddesi, çalışanlara verilen bu menfaatler üzerindeki vergileme hakkının tam mükellefiyette mukim olunan ülkede, dar mükellefiyette ise kaynak ülke üzerinde olması gerektiğini belirtmektedir. OECD'nin bu yaklaşımı doğrultusunda, çalışanın hizmeti ifa edip hisse edinim hakkını aldığı ülke kaynak ülke olarak nitelendirilmeli ve ilgili vergisel yükümlülükler bu kapsamda değerlendirilmelidir.

Hisse opsiyonunun birden fazla ülkede ifa edilen hizmetlerle ilişkili olduğunun tespit edilmesi halinde, bu planlardan sağlanan menfaatin ne kadarlık kısmının hangi ülkedeki hizmetle ilgili olduğunun belirlenmesi önem arz edecektir. OECD'nin bu noktada sunduğu öneri, bu belirlemenin her bir ülkede hisse edindirme planı kapsamında hakediş periyodu içerisinde bulunan dönem üzerinden yapılmasıdır.

Yukarıda bahsetmiş olduğumuz bilgilere ek olarak, hisse edindirme planları kapsamında elde edilen ücret gelirinin plan koşulları dâhilinde özel olarak değerlendirilmesiyle, vergileme esnasında karşılaşılabilecek risklerin minimize edilebileceğini düşünmekteyiz.

5. Sonuç

Günümüzde çok uluslu şirketler, rakip firmalar ile rekabet etmek ve çalışanlarının bağlılığını artırmak adına farklı teşvik edici ücret uygulamalarına başvurmaya başlamışlardır. Bu uygulamaların başında ise hisse edindirme planları gelmektedir. Hisse edindirme planları aracılığıyla şirketler, çalışanların şirkete olan bağlılıklarının sağlamanın yanı sıra, şirket dışında bulunan nitelikli çalışanlar için bir cazibe merkezi oluşturmayı hedeflemektedirler.

Hisse edindirme planlarında ortaya çıkan en önemli konu ise çalışanlar tarafından elde edilen hisse planı gelirlerinin ne zaman ve hangi ülkede vergilendirileceği hususudur. Hisse planları, kişinin ekonomik, hukuki ve fiili tasarrufuna geçtiği dönemde ücret olarak nitelendirilip vergilendirilmelidir.

Uluslararası görevlendirmelerde hisse planlarını vergileme hakkının hangi ülkede olduğunu tespit etmek adına, kişinin mukimliğine göre, OECD Model ve çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmalarına bakmak faydalı olacaktır. Vergilemede her bir ülkede hisse edindirme planı kapsamında harcanmış olan günler esas alınmalıdır. Tüm bu bilgilere ek olarak, her bir hisse edindirme planının kendine özgü koşullarının değerlendirilmesi gerektiği de unutulmamalıdır.

Bu makalede yer alan açıklamalar, yazarının konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makaledeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.

Amendments announced for the implementation of contracts in TL

A Presidential Decision was issued in September on the grounds that contracts could not be executed in foreign currency and requiring the previous ones to be converted into TL. In accordance with the authority granted by the Decision, the Treasury and Finance Ministry has identified the contracts that should be concluded in TL and the contracts permitted to be concluded in foreign currency through a Communique issued on 6 October.

Several amendments were made to the concerning Communique after about one and a half months, on November 16. In this article we will try to summarize the changes introduced through the new Communique.

Real estate sale and leasing

As a general rule, value on the real estate sale and leasing contracts to be executed by and between Turkish residents was not permitted to be set in foreign currency or indexed to foreign currency. This requirement was covering the real estate located in free zones as well. The values set in foreign currency on real estate leasing contracts executed prior to 13 September had to be converted into TL for two years. Free zones have been removed off the article's text through the latest Communique.

Certain exemptions introduced

The new Communique has cleared the way for the contracts concerning real estate sale and leasing indicated below to be concluded in foreign currency or indexed to foreign currency:

- a. Real estate sale and real estate leasing contracts concluded by persons resident in Turkey where the parties to the contract as buyer or lessee are not Turkish citizens,
- b. Real estate sale and real estate leasing contracts concluded by branches, representatives, offices, liaison offices, companies owned by non-residents (shareholding rate must be at least 50% or over directly or indirectly or jointly controlled and/or controlled) in Turkey and companies in free zones that are party for their activities in free zones, as buyer or lessee,
- c. Real estate lease contracts concerning the leasing of accommodation facilities certified by the Ministry of Culture and Tourism with the purpose of operating,
- d. Real estate lease contracts to be concluded for the leasing of duty-free shops.

Vehicle sale and leasing

Vehicle sale and leasing contracts to be concluded by and between Turkish residents are not permitted to be executed in foreign currency or indexed to foreign currency. Engineering vehicles were also included in the scope of vehicles. Through the new Communique, the wording of "including the engineering vehicles" has been removed from the aforementioned arrangements.

Also, the previous Communiqué was containing an arrangement indicating that any requirement for converting vehicle leasing contracts in foreign currency executed prior to 13 September into TL does not exist. "Commercial vehicles with the purpose of passenger transport sale contracts" has been added to this section with the new Communiqué.

Labour contracts

The labour contracts to be executed by and between Turkish residents were not permitted to be set in foreign currency or indexed to foreign currency either. The exemption for that had been defined in the Communiqué as the contracts concerning the services to be executed abroad. Any amendment for this provision does not exist, however the contracts in which shipmen are party to have also been included into the scope of the exemption through the Communiqué.

Service contracts

Within the first Communiqué, it was indicated that the service contracts concerning electronical communication to be executed by and between Turkish residents starting in Turkey and ending abroad and starting abroad and ending in Turkey are permitted to be set in foreign currency or indexed to foreign currency.

Through the latest Communiqué, service contracts starting abroad and ending abroad have also been included into this regulation. Also, the wording has been changed by the latest Communiqué as "service contracts" while only "the service contracts concerning electronical communication" were within the scope in the previous implementation.

Work contracts

The requirement of setting work contracts to be executed by and between Turkish residents in TL was introduced through the previous Communiqué. However, the contracts for construction, repairing and maintenance of ships defined in Turkish International Ship Registry Law were permitted to be concluded in foreign currency or indexed to foreign currency. Through the new Communiqué, it can be seen that a provision indicating that the value within the work contracts containing cost in foreign currency may be set in foreign currency or indexed to foreign currency has been added.

Companies with foreign partnership

The labour and service contracts concluded by branches, representatives, offices, liaison offices, companies owned by non-residents (shareholding rate must be at least 50% or over) in Turkey and companies in free zones that are party for their activities in free zones were permitted to be set in foreign currency or indexed to foreign currency.

Through the latest Communiqué, companies directly or indirectly or jointly controlled and/or controlled of non-residents have been included into this provision and the scope is extended.

Also, the wording as labour and service contracts in which the institutions provided above are party to has been amended as labour and service contracts as the party in status of employer or service receiver.

Public tenders

Pursuant to the previous Communiqué, provided that they are within the context of the execution of tenders, contracts and international agreements in foreign currency or indexed to foreign currency in which the public institutions and organisations are party to; contracts to be concluded by contractors with third parties were permitted to be arranged in foreign currency or indexed to foreign currency.

Through the new Communiqué, excluding the contractors, the contracts that will be concluded between the attendant companies and the contracting third parties have also been included into the scope of contracts that are permitted to be set in foreign currency or indexed to foreign currency.

Trouble resolved, however...

The previous Communiqué was containing an arrangement requiring the contracts to be redefined as TL in the circumstance that one of the parties that does not exist within the scope of requirement of setting contracts in Turkish currency demands the upcoming contract to be in TL or demands the conversion of existing contracts in foreign currency or indexed to foreign currency into TL. This provision does not exist within the latest Communiqué.

Stamp tax clarified

The Revenue Administration has released a stamp tax circular on 22 November. Through that circular it was indicated that additional stamp tax shall not be sought for the documents related to the conversion of contracts into TL if the conditions indicated below are met:

1. If only the value is redefined, without making any changes on the other articles of the contracts (party, period extension, addition of new business etc.),
2. If the total amount to be set in TL does not exceed the amount to be reached by multiplying the value in foreign currency existing on the initial contract and the current foreign exchange selling rate announced by the Central Bank of the Republic of Turkey (CBRT) at the date on which the document concerning the change was drafted,
3. If there is a reference to the initial contract.

This article has been published in the Ekonomist magazine's issue 2018/47. dated 25.11.2018.

Assessment on share acquisition plans provided to employees in terms of income tax

Multinational companies recently started to develop diversified and encouraging wage schemes intended to increase employee engagement and motivation against the rapid circulation of company employees. Share acquisition plans take the lead among those practices and encouraging wage schemes.

Within the scope of share acquisition plans, corporate stocks are granted as bonus shares to particularly the high level executives or the purchasing rights of share plans are granted to the employee at a lower cost. The purpose of these plans is to increase the employees' loyalty to the employer, to create a center of attraction for qualified employees outside the company and to create a win-win situation by bringing the employer and employee together in a common denominator.

The share plans implemented by the multinational companies in our country generally are as follows:

- ▶ Stock option plans
- ▶ Employee stock purchase plan
- ▶ Stock appreciation rights
- ▶ Phantom shares
- ▶ Restricted stock units

The basic processes of share acquisition plans are; grant date, vesting date, holding period, exercising date and selling date. Employee entitlement to take the shares of the company as a result of fulfilling the requirements in the share purchase plan is not sufficient for the tax to arise. The event that gave rise to tax in the share acquisition plan occurs when the stock options start to be in the possession of the employee legally and economically.

It would be necessary to review the Article 61 of the Income Tax Law in order to clarify the state of the income obtained from the shares acquired by the employee as a result of fulfilling the specified time and performance target conditions in the stock plans. Within Article 61 of the Income Tax Law, the definition of the wage is made as the benefits provided as money and property and may be represented by money for the service of employees performing jobs with a liability to the employer and dependent to a certain workplace. In that situation, the share options which are granted to the employees free or under the market value, will be considered as wage since they are considered as a benefit to the employee.

In the circumstance that the benefits of a share acquisition plan is provided by an employer resident in Turkey or provided by an employer resident abroad and charged out to an employer resident in Turkey, provisions of Article 94 of the Income Tax Law shall apply.

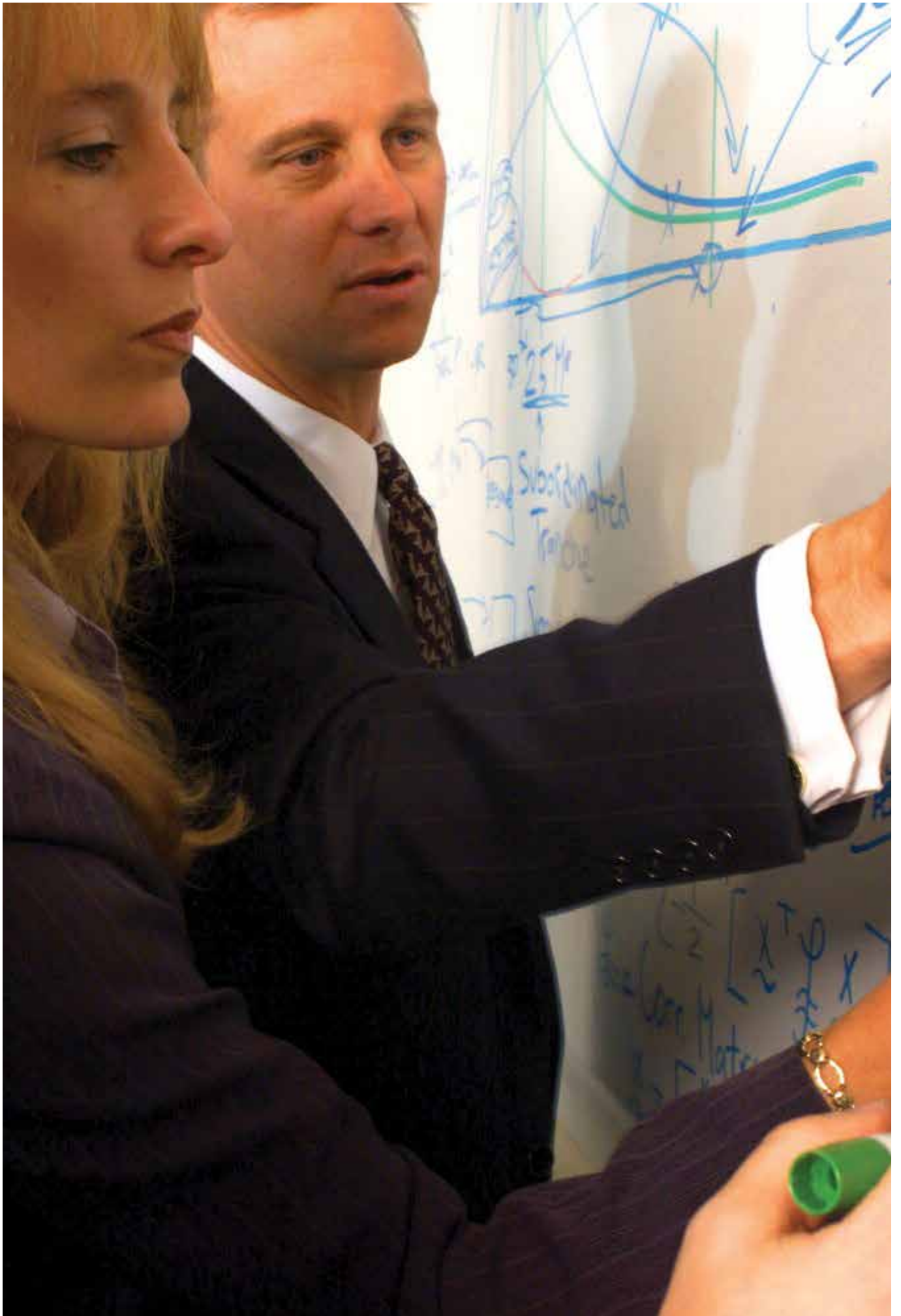
In that case, the share under the possession of the employee legally and economically will be considered as wage and income tax withholding liability shall be fulfilled by the employer through declaring it by a withholding tax return.

Under the situation that income provided within the scope of a share acquisition plan is directly paid by an employer resident abroad and charged out to a Turkish resident employer, the provisions of Article 95 within the Income Tax Law no.193 shall apply. The employee will be required to declare his income through the annual income tax return for the period in which the shares started to be under his possession legally and economically.

In case that the employee divests from the share acquisition plans with his own will, the repetitive Article 80 of the Income Tax Law will be required to take into account. The income obtained through the stocks that the employee divested out voluntarily will be considered as a gain of appreciation and should be declared through an annual income tax return.

If it is detected that the share option is related to the services performed in more than one country, it will be important to determine how much of the benefit provided by these plans is related to the service in each country. The suggestion made by Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) at this point is that this determination should be made in each country within the scope of the share acquisition plan within the term of the progress period. Another approach in this matter is to examine the agreements if there is a bilateral agreement between the countries concerning the taxation of the benefits provided under the share acquisition plan. However, for the sake of an appropriate taxation, it will be more accurate to evaluate each share acquisition plan in its own circumstances.

Explanations in this article reflect the writer's personal view on the matter. EY and/or Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş. disclaim any responsibility in respect of the information and explanations in the article. Please be advised to first receive professional assistance from the related experts before initiating an application regarding a specific matter, since the legislation is changed frequently and is open to different interpretations.

Kasım ayı "Gümrükte Gündem"i belirleyen en önemli konunun DAP, DAT ve DDP gibi uluslararası teslim şekillerinde sigorta giderinin satıcı tarafından ödenip ödenmediğinin ispatı olduğunu söylemek yanlış olmaz. Orta Karadeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü tarafından yayımlanan yazıda, belirtilen teslim şekillerine konu ithalat beyannamelerinde sigorta ödemesi beyanı yapılmaması durumunda, alıcı-satıcı arasında düzenlenmiş olan bir sigorta sözleşmesinin varlığının sorulması ve ibrazının istenmesi gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca, bazı ülke menşeli ürünlere ilişkin ek bilgi ve belge taleplerinin İTKİB Genel Sekreterliğine sunulmasına yönelik duyuruyu da bu ay içerisinde yapılan önemli düzenlemeler arasında saymak mümkündür.

Diğer taraftan, Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü (YYS) uygulamasına yönelik olarak EK-2 Elektronik soru formuna (v.3.2.) ilişkin rehber yayımlanmış olup, firmaların EK-2 soru formunda hangi hususlara dikkat ederek soruları cevaplandırması gerektiği açıklanmıştır.

Bahsi geçen konular ve kasım ayında öne çıkan diğer konulara aşağıda yer verilmiştir:

1. İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2016/4)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ yayımlanmıştır.

25.06.2016 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanmış olan İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin 2016/4 sayılı Tebliğ'in birinci maddesinde yer alan tablo aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ayrıca, 2016/22 sayılı Tebliğ konusu önlemin uygulanmasında İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2015/8) ile Çin menşeli ithalat için yürürlükte olan dumpinge karşı önlemlerde ithalatta haksız rekabetin önlenmesi hakkında mevzuat hükümleri çerçevesinde yapılacak değişiklikler de dikkate alınacaktır.

G.T.İ.P.	Eşyanın Tanımı	Eski Birim Gümrük Kıymeti (ABD Doları/Kg*)	Yeni Birim Gümrük Kıymeti (ABD Doları/Kg*)
8409.91.00.00.00	Sadece ve esas itibarıyla kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlar için olanlar (sadece alüminyum silindir kapakları)	9	12
8409.99.00.00.00	Diğerleri	9	12

2. İTKİB, bazı ülke menşeli ürünlere ilişkin ek bilgi ve belgelerin İTKİB Genel Sekreterliğine sunulmasına ilişkin duyuru yayınladı.

2010/1 sayılı İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ'in dördüncü maddesi kapsamında İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri (İTKİB) tarafından bir duyuru yayımlanmıştır.

Buna göre; 31 Ocak 2019 tarihinden itibaren 42.02 ve 42.03 tarife pozisyonları ile 61, 62, 63 ve 64. (64.06 hariç) fasıllar altında sınıflandırılan eşyadan Çin Halk Cumhuriyeti, Bangladeş, Vietnam, Endonezya, Hindistan, Kamboçya, Pakistan, Sri Lanka, Burma (Myanmar) ve Tayland menşeli olanlarına yönelik yapılacak kayıt belgesi başvurularında ithalatçı firmaların üretim, ihracat, ithalat ve istihdam verisi gibi kriterleri dikkate alarak yapılacak olan risk bazlı değerlendirme sonucunda gerekli kriterleri karşılamayan firmalardan duyuru ekinde yer alan bilgi ve belgeler talep edileceği ve söz konusu bilgi ve belgelerin İTKİB Genel Sekreterliği'ne sunulması gerektiği bildirilmiştir.

Ayrıca, 61 ve 62. fasılda yer alan eşyalardan kaşmir keçisi kılı veya ipek içeriği %50 ve üzerinde olanların ithalatında, menşe ülkedeki üretici firmadan içeriği tevsik edici belgelerin alınmış olması ve bununla uyumlu faturanın bulunması kaydıyla belirtilen belgelerin aranmayacağı eklenmiştir.

Menşe ülke ve firma bazında gerçekleşen ithalat izlenecek olup; gerekli görülmesi halinde diğer ülkelere veya firmalardan da ek bilgi ve belge talep edilebilecektir.

3. Teslim şekli DAP, DAT ve DDP olan ithalat beyannamelerinde sigorta beyanına ilişkin yazı yayımlandı.

9 Kasım 2018 tarihinde Orta Karadeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü tarafından yayımlanan 36653135-205 sayılı dağıtım yazıda, INCOTERMS 2010 kurallarına göre CIF ve CIP gibi teslim şekillerinde asgari teminat sigortası ödeme yükümlülüğü satıcının sorumluluğunda iken, DAP, DAT ve DDP gibi teslim şekillerinde satıcıya direkt olarak bir teminat sigortası ödeme zorunluluğu getirilmediği ve satıcı ile alıcı arasında yapılacak sözleşme kapsamında bu yükümlülüğün satıcı ya da alıcıya yüklendiği belirtilmiştir.

Bu doğrultuda, ilgili Bölge Müdürlüğü tarafından yapılan sorgulama neticesinde bazı firmaların teslim şekli DAP, DAT, DDP, DDU (01.01.2011 tarihinden itibaren geçerli değil) olan ithalat beyannamelerinde "sigorta bedeli" beyan ettiğinin, bazı firmaların ise beyan etmediğinin tespit edilmesi üzerine, Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün görüşü sorulmuştur.

Gümrükler Genel Müdürlüğü 08.10.2018 tarih ve 37680277 sayılı cevap yazısında, DAP, DAT ve DDP gibi teslim şekillerine konu ithalat beyannamelerinde sigorta ödemesi beyanı yapılmaması durumunda, alıcı-satıcı arasında düzenlenmiş olan bir sigorta sözleşmesinin varlığının sorulması ve ibrazının istenmesi gerektiği; sözleşmenin bulunması durumunda sigorta yükümlülüğünün satıcıya ait olduğuna ilişkin maddenin aranması ve böyle bir maddenin bulunmaması durumunda sigorta yükümlülüğünün alıcıda olduğu kabul edilerek, sigorta masraflarının 4458 sayılı Kanun'un 27/e maddesine göre gümrük kıymetine ilave edilmesi gerektiği yönünde talimat vermiştir.

4. YYS EK-2 Elektronik Soru Formuna (v.3.2.) ilişkin rehber yayımlandı.

Kasım ayında Ticaret Bakanlığı, Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğüne YYS Ek-2 soru formunun doldurulmasına yönelik bir rehber yayımlanmıştır. Firmaların soruları doldururken dikkat edilmesi gereken hususlara yönelik hazırlanan bu rehberde, özet olarak aşağıdaki konular yer almaktadır.

- ▶ Yazılı usul belgelerinin tamamının üst düzey bir yönetici tarafından imzalanmış olması beklendiği; aynı zamanda, kalite onay sisteminden geçip, sistem üzerinde onaylanan/atılan imzaların geçerli olmayacağı, Bakanlığa beyan edilen yazılı usul belgelerinin departman yöneticisinin bağlı olduğu üst bir makam tarafından ıslak imzalı olarak beyan edilmesi beklendiği belirtilmiştir.
- ▶ Talimatların, yol gösterici olması beklenmektedir. Yazılı usul belgelerinin dil olarak, Bakanlık yetkililerine cevap verir gibi hazırlanmaması gerektiği belirtilmiştir. Örneğin; "personele bilgilendirme yapılmaktadır" yerine, "personele bilgilendirme yapılır" şeklinde bir dil kullanılarak yazılı usul oluşturulması beklenmektedir.
- ▶ Yazılı usul belgesi olarak örnek belgelerin (kontrol formu, eğitim katılım formu, beyanname örneği, takip listesi, arşiv listesi, ziyaretçi broşürü vb.) verilmemesi gerektiği, bu belgelerin oluşturulmasına dair yazılı usule eklemeler yapılması gerektiği belirtilmiştir. Örnek belgelerin tevsik edici belge niteliğinde olup, yerinde inceleme esnasında sunulması gerektiği aktarılmıştır.
- ▶ Yine sözleşmelerin yazılı usul belgesi olarak değerlendirilmeyeceği; yazılı usul olarak sözleşmelerin nasıl yapılacağına dair bir talimat yaratılmasının beklendiği belirtilmiştir. Örneğin; eklenecek yazılı usul belgesinde, sözleşmenin ne gibi şartlar içereceği, hangi unvan ve departmanca imzalanacağı vb. bilgiler yer alması gerektiği söylenmiştir.
- ▶ Yazılı usul belgelerinde, sorumlu personel olarak kişi isimlerinin değil, departman ve unvanların yazılması gerektiği belirtilmiştir.
- ▶ Soru formunda yer alan şıkların kopyalanarak talimat oluşturulmaması gerektiği aktarılmıştır. Örneğin; sipariş verilir, sipariş onaylanır, eşya taşıma aracına yüklenir vb. Ayrıca, soru formunda kayıtların tutulmasına dair tüm sorulara ilişkin yazılı usul belgelerinde hangi kayıtların tutulduğu ve kayıtların nasıl tutulduğunun detaylıca anlatılması gerektiği anlatılmıştır.
- ▶ Soru formundaki eklerin incelenmesinin kolay yapılabilmesi için, eklerin bölüm bazında sınıflandırılması veya eklere yapılan atıfların doğru olduğunun kontrol edilmesi beklenmektedir.
- ▶ Firmanız hakkında gizli mahiyette bilgiler içeren belgelerin (güvenlik planı, kamera planı, ürün reçetesi, acil durum eylem planı, risk analizi raporu vb.) soru formuna eklenmemesi; bunun yerine, talimatlarda bu planlara atıflarda bulunulması gerektiği belirtilmiştir.

- ▶ Soru formunun "Not" bölümlerinde belirtilen istisnalar dışındaki tüm şıkların sağlanması gerektiği belirtilmiştir.
- ▶ Eğitim içerikli sorulara ilişkin eğitim kayıtlarının verilmemesi; bunun yerine eğitimlere ilişkin yazılı usul belgelerinde eğitimin konusu, sıklığı, süresi, eğitime dahil olacak departmanlar gibi bilgiler yer alması gerektiği aktarılmıştır.
- ▶ 1.9. numaralı soruda aşağıdaki tesisler belirtilmesi gerektiği aktarılmıştır;
 - ▶ Yönetim ofisi,
 - ▶ Gümrük işlemlerine konu eşyanın konu olduğu muhasebe ve arşiv ofisleri,
 - ▶ Bilgi işlem ofisi,
 - ▶ Üretim tesisi (İthal girdi kullanılmadan üretilen ve sadece yurt içi satışa konu olacak eşyanın üretildiği tesisler hariçtir.),
 - ▶ Depolar;
 - a) İhraç edilecek eşyanın depolandığı, elleçlendiği depo/ tesis,
 - b) Eşyanın ithal işlemleri gümrük idaresinde tamamlandıktan sonra getirilerek konulduğu depo/tesis,
 - ▶ Firmaya ait antrepolar.
- ▶ İhracat eşyasının, başka bir firmanın tesisinden doğrudan gümrük idaresine gönderilmesi (örneğin, fason üretim yaptırılan firma tesisi, taşımacı firma tesisi ya da firmanız dış ticaret sermaye şirketi ise ihracatçı firma tesisi gibi), ve/veya ithalat eşyasının, gümrük idaresinden doğrudan başka bir firmanın tesisine getirilmesi (örneğin, fason üretim yaptırılan firma tesisi, taşımacı firma tesisi, depo, antrepo gibi) durumunda, 1.9 numaralı soruda "Firmamız gümrük işlemine konu olan veya olacak eşyanın işlemlerini başka firmaların tesislerinden gerçekleştiriyor" seçeneği mutlaka işaretlenmesi gerektiği ve o tesise ilişkin olarak soru formunda açılan "6. Gümrük İşlemine Konu Olan veya Olacak Eşyanın İşlemlerinin Gerçekleştirildiği Başka Firmaya Ait Tesisin Güvenliği" bölümünün doldurulması gerektiği aktarılmıştır.

Avrupa Birliği ülkelerinde vergi gelirleri 2016'da yaklaşık 6 trilyon euro oldu

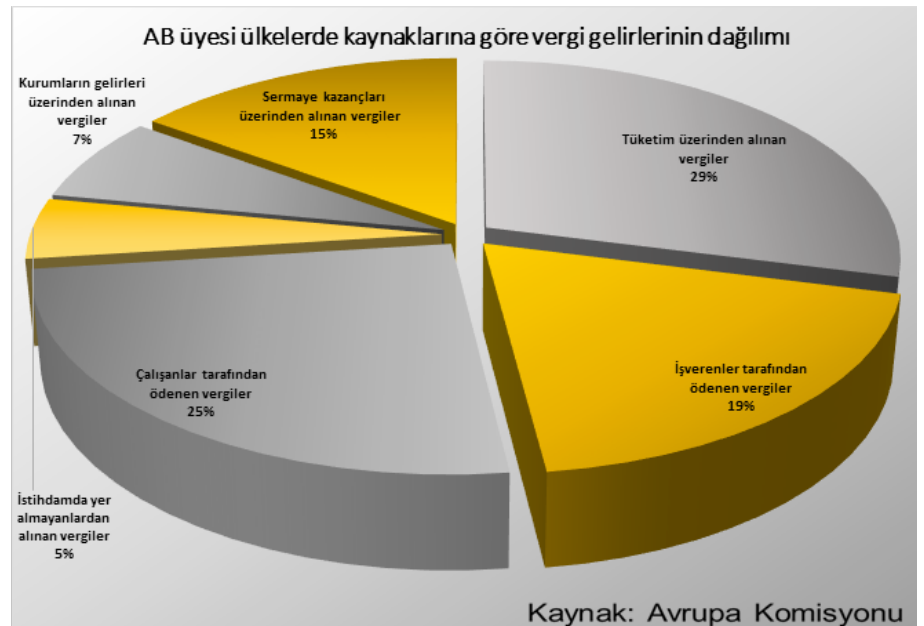
Avrupa Komisyonu'nun yayınladığı Taxation Trends in EU 2018 isimli rapora göre, Avrupa Birliği'ne üye 28 ülkenin tamamında toplam vergi gelirleri 2016'da bir önceki yıla göre yüzde 1,5 yükselişle 91 milyar euro artarak 5 trilyon 874 milyar eurodan 5 trilyon 965 milyar euroya ulaştı. Vergi gelirleri, hükümetlerin toplam genel gelirlerinin yüzde 90'ını oluşturdu.

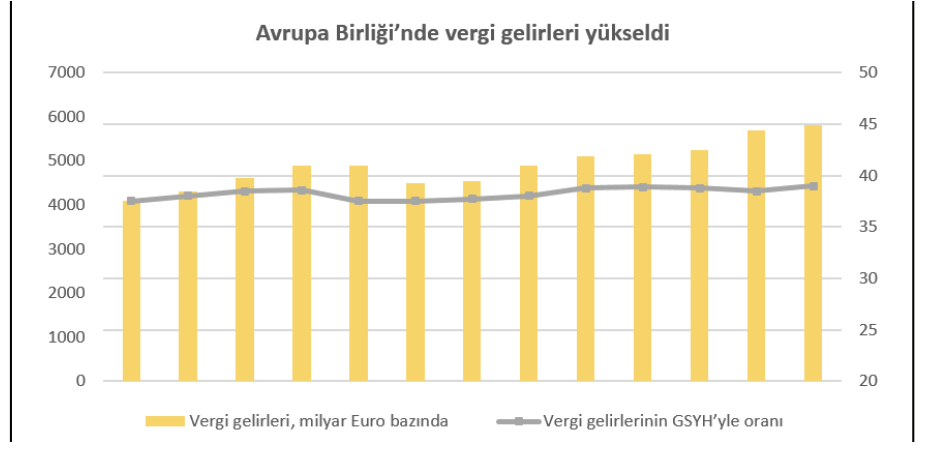
AB üyesi 19 ülkede vergi gelirlerinin GSYH'ye oranı 2016'da yükseldi, 9 ülkede ise düştü. Vergi gelirlerinin GSYH'ye oranında en yüksek artış Yunanistan, Hollanda ve Lüksemburg'da görülürken Romanya ve Avusturya en çok düşüşün gerçekleştiği ülkeler oldu.

AB ülkelerinde vergi gelirlerinin GSYH'ye oranının en yüksek olduğu ülkeler sırasıyla Fransa (% 47,6), Danimarka (% 47,3) ve Belçika (% 46,8) olarak açıklanırken, bu oranın en düşük seviyede yer aldığı ülkeler de İrlanda (% 23,8), Romanya (% 26) ve Bulgaristan (% 29) olarak dikkat çekiyor. AB'nin 28 üyesinin tamamı dikkate alınarak hesaplandığında ise 2015'te yüzde 38,5 olan vergi gelirlerinin GSYH'ye oranı 2016'da yüzde 40'a yükselmiş bulunuyor. AB içerisinde sadece euro kullanan ülkelerin dâhil olduğu euro bölgesinde vergi/GSYH rasyosu yüzde 41,3 seviyesinde yer aldı.

İstihdam üzerinden alınan vergilerin toplam vergi gelirleri içinde oluşturduğu pay 2016 için yüzde 49,8 olarak açıklanırken, kurum gelirleri üzerinden alınan vergilerin payı yüzde 7 oldu. Üye ülkelerde yürürlükte olan KDV oranlarında son yıllarda dikkat çekici bir değişikliğin yapılmadığı Avrupa Birliği'nde, tüketim üzerinden alınan vergilerin toplam vergi gelirleri içindeki payı 2016'da yüzde 28,5'e yükseldi.

Avrupa Komisyonu istatistik birimi Eurostat tarafından her yıl düzenli olarak hazırlanan Taxation Trends raporunda, AB'ye üye ülkelerin vergi sistemleriyle ilgili olarak detaylı ve karşılaştırmalı verilere yer veriliyor.

Maliye bakanları dijital vergide anlaşma sağlayamadı

Avrupa Birliği ülkeleri, kârlarını vergilerin düşük olduğu ülkelere yönlendirdikleri için vergiden kaçınmakla suçlanan bazı çokuluslu şirketlerin dijital gelirlerine yüzde 3 vergi getirmeyi planlıyordu. Maliye bakanlarının kasımda bu amaçla düzenledikleri toplantı üç üye ülkenin muhalefeti nedeniyle anlaşmazlıkla sonuçlandı. Danimarka, İrlanda ve İsveç tasarıya mevcut haliyle onay veremeyeceklerini belirtirlerken, Almanya Maliye Bakanı Olaf Scholz planın revize edilmesi gerektiğini söyledi. AB'de vergi yasalarının geçmesi için üye ülkeler arasında oy çokluğu yetmiyor, oy birliği gerekiyor. Kararların çoğu her üye ülkenin nüfusu oranında oy ağırlığına sahip olduğu nitelikli çoğunluk ile alınırken; vergilendirme, dışişleri ve savunma politikası gibi hassas alanlarda kararlar oy birliğiyle alınıyor.

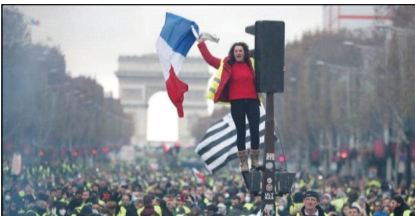
Danimarka Ekonomi Bakanı Kristian Jensen'a göre dijital vergi uygulamasında bir anlaşmaya varılabileceğini düşünmek oldukça zor, çünkü bu konuda birçok teknik altyapı sorunu ve ABD'nin olası tepkisi, bu kararı almanın Avrupa adına iyi bir fikir olmayabileceğini gösteriyor.

Facebook ve Google'ın da aralarında bulunduğu ve dijital platformlar aracılığıyla hizmet veren bu şirketlerin geleneksel vergi sistemleriyle yeterli düzeyde vergilendirilemedikleri düşünülüyor. Bazı üye ülkelerin kendi alternatif planlarıyla ilerleyeceklerini açıklamaları ise ortak pazar prensiplerine ters düşeceği için endişeye neden oluyor.

Çeşitli kaynaklar AB ülkelerinin Noel tatiline kadar söz konusu vergi üzerinde anlaşma sağlamaları olasılığının bulunduğu dikkat çekiyorlar. Esasında böyle bir anlaşma kısa süre içinde gerçekleşse bile geçici nitelikte olacak. Yani başka bir deyişle Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) gibi uluslararası bir kurum, dünyadaki bütün ülkelere uyarlanabilecek türden benzer bir sistemi kabul edene kadar yürürlükte kalacak.

AB'nin planladığı söz konusu vergi, iş modellerini dijital dönüşüm sürecinde olan Alman şirketlerini olumsuz etkileyeceği için kısa süre içinde Alman sanayicilerin eleştirilerine hedef oldu. Planın kârdan çok şirketlerin satışını hedef alması tepki çekiyor. Alman Sanayi Federasyonu (BDI) yaptığı açıklamada "BDI, dijital verginin uygulanmasına karşı. Bu, Alman sanayisine zarar verir. Çünkü şirketlerimiz şu anda iş modellerini dijital dönüşüm sürecinde. Dijital vergi, bu süreci etkileyecek ve çifte vergilendirme riski getirecek." ifadeleri kullandı.

Söz konusu vergi, uluslararası geliri 750 milyon euro olan ve internetten satışı 50 milyon euroyu bulan şirketleri kapsıyor. Bu kategoriye giren çok sayıda şirket bulunduğu için ABD'nin kendi şirketlerini korumak amacıyla misilleme yapmasından da endişe ediliyor. AB'nin dijital vergiyi uygulamaya geçirmesi halinde yıllık 5 milyar euroya yakın vergi toplanabileceği tahmin ediliyor.

Fransa'da akaryakıt vergi artışı şiddetli protestolara neden oldu

Fransa, geçen ay açıklanan ve 1 Ocak 2019'dan geçerli olacağı belirtilen akaryakıt vergi artışı nedeniyle uzun yıllardır görülmemiş şiddette gösterilere sahne oldu. Akaryakıt vergisinde yapılan artırımı protesto etmek için düzenlenen gösteriler kısa süre içinde hükümetin ekonomi politikalarının eleştirildiği ve farklı kesimlerden destek bulan şiddet eylemlerine dönüştü.

"Sarı Yelekliler" olarak bilinen binlerce göstericinin başkent Paris'in kritik bölgelerinde

ve ülke genelinde düzenledikleri protestolarda üç kişi hayatını kaybederken, çok sayıda gösterici ve polis yaralandı, yüzlerce kişinin de gözaltına alındığı belirtildi. Ülkede fosil yakıt kullanımını aşağı çekmek ve benzin ile dizelin pompadaki fiyat farkını azaltmaya kararlı olduğu belirtilen Cumhurbaşkanı Emanuel Macron ve hükümeti, şiddet olaylarına rağmen fiyat artışlarından geri adım atılıp atılmayacağı yönündeki soruları uzun süre yanıtı bırakmadı.

Hükümetin açıkladığı plana göre 1 Ocak 2019'da dizele 6,5 sent, benzine ise 2,9 sent ek vergi getirilmiş olacak. Fransa'da son bir yılda petrol fiyatlarındaki düşüşe rağmen dizel yakıtın litre fiyatı yüzde 23'lük artışla 1,51 euro seviyesine yükseldi. Karbon vergisi olarak da anılan iklim-enerji katkısı 2014'te François Hollande döneminde yürürlüğe girmişti.

Geçmişte uzun yıllar dizel motor tercihi için yönlendirilen halkın dizel yakıtın benzinle neredeyse eşitlenmesi karşısında öfkeli olduğu belirtiliyor.

Fransa'da son olarak bu denli şiddetli protesto eylemleri, 2005'te Paris banliyölerinde yaşayan, büyük bölümü Kuzey Afrika kökenli göçmenler tarafından gerçekleştirilmişti.

AB, İtalya'nın vergi affını da içeren 2019 bütçe taslağını reddederek disiplin süreci başlattı

Avrupa Birliği (AB), üye ülkeler arasında en yüksek borçluluk oranlarından birine sahip olan İtalya'ya, 2019 bütçe planının, kurallara uymadığı gerekçesiyle Yüksek Bütçe Açığı Prosedürü olarak adlandırılan disiplin sürecini başlattı. İtalya'nın yüksek kamu borcu ve 2019 bütçesindeki açık nedeniyle söz konusu prosedürün sonunda AB yaptırımlarına maruz kalabileceği belirtiliyor.

AB üyesi ülkelerin bütçe açıklarının GSYH'nin yüzde 3'ünün, kamu borçlarının ise GSYH'nin yüzde 60'ının altında olması gerekiyor. Söz konusu limitlerin geçilmesi durumunda ise uygulanacak tedbirlerin Avrupa Komisyonu'na bildirilmesi ve bu doğrultuda etkin mücadelenin yerine getirilmesi gerekiyor.

İtalya hükümeti işsizlere sağlanacak vatandaşlık geliri, emeklilik yaşının yeniden düşürülmesine yönelik reform, banka krizlerinden etkilenenlere sağlanacak yardımlar, vergi affı ve sabit vergi oranı gibi taahhütlerini gerçekleştirmek amacıyla bütçede fazladan yüzde 0,8 açık verilmesi yönünde karar almıştı. Daha önceki hedeflere göre 2019'da bütçe açığını yüzde 1,6 seviyesine çekmeyi hedefleyen hükümet, AB'ye sunduğu son bütçe planında bu oranın gelecek yıl için yüzde 2,4 olacağını öngörüyor.

İtalya, Yunanistan'dan sonra AB'de milli gelire göre en fazla kamu borcu olan ülke konumunda. Yunanistan'ın kamu borcu, GSYH'sinin yüzde 180'ine denk geliyor. Bu oran, İtalya'da yüzde 130 seviyesinde. Ülkedeki bazı çevreler yeni bütçe planında yer alan vergi konusundaki kolaylıkların, sadece beyannamelerini doğru olarak vermiş ancak ödemelerini yapamamış kişilere sağlanması gerektiğini savunuyor.

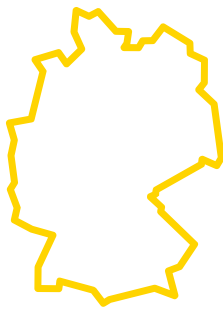
Almanya'da büyümenin desteklenmesi için vergi indirimi paketine ihtiyaç var

Almanya Ekonomi Bakanı Peter Altmaier, ülkede uzun vadede ekonomik büyümenin desteklenmesi için vergi indirimi paketine ihtiyaç duyulduğunu söyledi. ABD ve İngiltere'nin geçtiğimiz yıllarda gerçekleştirdikleri vergi indirimleri sonrasında Almanya'nın da kurumlar vergisinin indirilmesine odaklandığını belirten Altmaier, "Almanya'da kurumlar vergisi şu anda diğer sanayileşmiş ülkelere göre yüksek. Bu bir dezavantaj ve istihdamı riske sokuyor. Bu nedenle kurumlar vergisinde indirim gerekli." şeklinde konuştu.

ABD kurumlar vergisi oranını 2017 sonunda yüzde 35'ten yüzde 21'e düşürmüştü. İngiltere'de 2008'de yüzde 30 seviyesinde olan kurumlar vergisi oranı halen yüzde 19 olarak uygulanıyor.

Almanya'nın ekonomik büyüme hızı 3 yıl sonra ilk kez negatife döndü. Federal İstatistik Kurumu'nun verilerine göre bu yılın üçüncü çeyreğinde ekonomide yüzde 0,2'lik daralma gerçekleşirken, bu durumun dış ticaret ve tüketim harcamalarındaki gerilemeden kaynaklandığı açıklandı.

Standart oranın yüzde 15 olduğu Almanya'da eyaletlere göre değişen ticaret vergisi ve dayanışma vergisiyle birlikte kurumlar vergisi oranı yaklaşık yüzde 30 olarak uygulanıyor.

Almanya

Sirküler indeks

No	Tarih	Konu
116	30.11.2018	2018 yılına ilişkin yeniden değerlendirme oranı % 23,73 olarak açıklandı.
115	22.11.2018	Dövizli sözleşmelerin Türk Lirasına çevrilmesi işlemlerinin damga vergisi karşısındaki durumuna ilişkin açıklama yapıldı.
114	16.11.2018	Türk lirası düzenleme zorunluluğu kapsamında olan ve olmayan sözleşmeler yeniden belirlendi.
113	12.11.2018	Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ve ilgili Tebliğ'de bazı değişiklikler yapıldı.
112	07.11.2018	TCMB tarafından yayınlanan Genelge ile ihracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin usul ve esaslar belirlendi.
111	06.11.2018	2019/Ocak döneminden itibaren e-defter mükelleflerine "Defter Raporu Beratı" gönderme zorunluluğu getirildi.
110	01.11.2018	Yılsonuna kadar geçerli olmak üzere, ticari araçlarda KDV oranı, bazı binek otomobillerinde ise ÖTV oranı düşürüldü.
109	01.11.2018	Yılsonuna kadar geçerli olmak üzere, mobilya tesliminde KDV oranı düşürüldü, beyaz eşyada ise ÖTV oranı sıfırlandı.
108	01.11.2018	Konut ve işyeri teslimlerinde tapu harcı ve KDV oranlarında yapılan indirimlerin süresi yılsonuna kadar uzatıldı.
107	31.10.2018	Hafızası dolana kadar eski nesil ÖKC'sini kullanan mükellefler GİB'e bildirimlerini 1 Ocak 2019'dan itibaren yapacaklar.
106	27.10.2018	"Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi" uygulaması 1 Temmuz 2019 tarihine ertelendi.
105	10.10.2018	21 seri numaralı Tebliğ ile Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği'nde bazı değişiklikler yapıldı.
104	08.10.2018	Türk lirası düzenleme zorunluluğu kapsamında olan ve olmayan sözleşmeler belirlendi.
103	04.10.2018	Borsa İstanbul'da işlem gören tahvil ve bonolar ile kira sertifikalarının 28 Eylül 2018 tarihli borsa rayiçleri.
102	02.10.2018	7143 sayılı Kanun kapsamında yapılandırma ve matrah artırımına ilişkin ilk taksit ödeme süreleri uzatıldı.
101	26.09.2018	"Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi" uygulaması 1 Ekim 2018 tarihinde başlıyor.
100	24.09.2018	Binek otomobillerin ÖTV oranlarına esas ÖTV matrahları yeniden belirlendi.
99	19.09.2018	VUK kapsamında aktive kayıtlı gayrimenkullerin yeniden değerlendirilmeye tabi tutulması için son tarih 30 Eylül 2018.
98	18.09.2018	OECD tarafından yayımlanan ülke profillerine göre Türk Vergi İdaresinin transfer fiyatlandırması uygulamalarına genel bakışı
97	18.09.2018	Türkiye'de yerleşik kişilerin kendi aralarında düzenledikleri sözleşmelere yönelik düzenleme hakkında basın duyurusu yayınlandı.
96	13.09.2018	Türkiye'de yerleşik kişilerin kendi aralarında düzenledikleri sözleşmelerde bedelin Türk lirası olarak belirlenme zorunluluğu getirildi.
95	06.09.2018	Yıllık tecil faizi oranı % 22 olarak belirlendi.
94	06.09.2018	Özel esaslara tabi olup KDV yönünden vergi artırımında bulunan bazı mükellefler genel esaslara dönebilecekler.
93	05.09.2018	Gecikme zammı oranı aylık % 2 olarak belirlendi.
92	04.09.2018	İhracat bedellerinin yurda getirilmesi zorunluluğuna ilişkin Tebliğ yayımlandı.
91	03.09.2018	Yurt dışından elde edilen bazı kazançlara ilişkin geçici istisna uygulamasının süresi 6 ay uzatıldı.
90	03.09.2018	Mevduat faizleri ile katılım bankalarının ödenen kâr paylarına ilişkin tevkifat oranlarında geçici süreyle değişiklik yapıldı.
89	03.08.2018	Danıştay VDDK, kâr yedeklerinin sermayeye ilavesinden elde edilen bedelsiz hisselerin kâr payı olarak değerlendirilmesi gerektiği yönünde karar verdi.
88	31.07.2018	7143 sayılı Kanun kapsamında borçların yapılandırılmasına ilişkin başvuru süreleri uzatıldı.
87	16.07.2018	Aktive kayıtlı gayrimenkullerin yeniden değerlendirilmesine ilişkin uygulamanın usul ve esasları belirlendi.
86	16.07.2018	İşsizlik Sigortası Kanunu'nun geçici 21. maddesi kapsamında sağlanan gelir vergisi stopaj teşvikine ilişkin esaslar belirlendi.

Vergi Takvimi

2018 Aralık ayı mali yükümlülükler takvimi

10 Aralık 2018 Pazartesi	16-30 Kasım 2018 dönemine ait petrol ve doğalgaz ürünlerine ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
17 Aralık 2018 Pazartesi	Kasım 2018 dönemine ait özel tüketim vergisine tabi içecekler ve tütün mamullerine ilişkin ÖTV beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Kasım 2018 dönemine ait dayanıklı tüketim ve diğer mallara ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Kasım 2018 dönemine ait tescile tabi olmayan motorlu taşıt araçlarına ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Kasım 2018 dönemine ait banka ve sigorta muameleleri vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Kasım 2018 dönemine ait özel iletişim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Kasım 2018 dönemine ait kaynak kullanımı destekleme fonu kesintilerinin bildirim ve ödenmesi
20 Aralık 2018 Perşembe	Kasım 2018 dönemine ait şans oyunları vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
24 Aralık 2018 Pazartesi	Kasım 2018 dönemine ait gelir ve kurumlar vergisi stopajının muhtasar beyanname ile elektronik ortamda beyanı Kasım 2018 dönemine ait damga vergisi beyannamesinin elektronik ortamda beyanı Kasım 2018 dönemine ait katma değer vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi Kasım 2018 dönemine ait sosyal güvenlik primlerinin elektronik ortamda beyan edilmesi
25 Aralık 2018 Salı	1-15 Aralık 2018 dönemine ait petrol ve doğalgaz ürünlerine ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
26 Aralık 2018 Çarşamba	Kasım 2018 dönemine ait gelir ve kurumlar vergisi stopajının (muhtasar) ödenmesi Kasım 2018 dönemine ait damga vergisinin ödenmesi Kasım 2018 dönemine ait katma değer vergisinin ödenmesi
31 Aralık 2018 Pazartesi	Kasım 2018 dönemine ilişkin haberleşme vergisinin beyanı ve ödenmesi 2019 yılında kullanılacak olan yasal defterlere ilişkin açılış tasdiki Kasım 2018 dönemi mal ve hizmet alım/satımlarına ilişkin bildirim formlarının (Form Ba-Bs) elektronik olarak gönderilmesi Kasım 2018 dönemine ilişkin sosyal güvenlik primlerinin ödenmesi

Gelir Vergisi

Gelir vergisi tarifesi- 2018 (Ücretler)						
Gelir dilimi	Vergi oranı					
14.800 TL'ye kadar	% 15					
34.000 TL'nin 14.800 TL'si için 2.220 TL, fazlası	% 20					
120.000 TL'nin 34.000 TL'si için 6.060 TL, fazlası	% 27					
120.000 TL'den fazlasının 120.000 TL'si için 29.280 TL, fazlası	% 35					
Gelir vergisi tarifesi- 2018 (Diğer gelirler)						
Gelir dilimi	Vergi oranı					
14.800 TL'ye kadar	% 15					
34.000 TL'nin 14.800 TL'si için 2.220 TL, fazlası	% 20					
80.000 TL'nin 34.000 TL'si için 6.060 TL, fazlası	% 27					
80.000 TL'den fazlasının 80.000 TL'si için 18.480 TL, fazlası	% 35					
Gelir vergisinden istisna günlük yemek yardımı (KDV hariç)						
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)					
2016	13,70					
2017	14,00					
2018	16,00					
Engellilik indirimi (2018)						
Engellilik derecesi	Tutarı (TL)					
Birinci derece engelliler için	1.000					
İkinci derece engelliler için	530					
Üçüncü derece engelliler için	240					
Asgari geçim indirimi-TL (2018)						
Eşin çalışma durumu	Çocuk sayısı					
	Yok	1	2	3	4	5 veya fazla
Çalışıyor	152,21	175,04	197,88	228,32	243,54	258,76
Çalışmıyor	182,66	205,49	228,32	258,76	258,76	258,76
Konut kira geliri istisnası						
Gelirin elde edildiği yıl	Tutar (TL)					
2016	3.800					
2017	3.900					
2018	4.400					
Değer artış kazançlarında istisna (Menkul kıymetler hariç)						
Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)					
2016	11.000					
2017	11.000					
2018	12.000					
Arızî kazançlara ilişkin istisna						
Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)					
2016	24.000					
2017	24.000					
2018	27.000					
Gelir vergisinden istisna kıdem tazminatı tavanı						
Uygulandığı dönem	Tutar (TL)					
01.01.2018 - 30.06.2018	5.001,76					
01.07.2018 - 31.12.2018	5.434,42					

Vergi Usul Kanunu ve 6183 Sayılı Kanun

Gecikme zammı ve gecikme faizi oranları (Aylık)	
Uygulandığı dönem	Oran (%)
19.11.2009 - 18.10.2010	1,95
19.10.2010 - 04.09.2018	1,40
05.09.2018 tarihinden itibaren	2,00
Tecil faizi oranları (Yıllık)	
Uygulandığı dönem	Oran (%)
21.11.2009 - 20.10.2010	19
21.10.2010 - 05.09.2018	12
06.09.2018 tarihinden itibaren	22
Yeniden değerlendirme oranları	
Yıl	Oran (%)
2016	3,83
2017	14,47
2018	23,73
Fatura düzenleme sınırı	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2016	900
2017	900
2018	1.000

Amortisman sınırı	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2016	900
2017	900
2018	1.000
Reeskont ve avans işlemlerinde iskonto ve faiz oranları	
Reeskont işlemlerinde	% 18,50
Avans işlemlerinde	% 19,50
VUK kapsamındaki reeskont işlemlerinde	% 19,50
Not: Bu oranlar 29.06.2018 tarihinden itibaren yapılan işlemler için geçerlidir.	

Damga Vergisi

Azami damga vergisi (Her bir kağıt için)	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2016	1.797.117,30
2017	1.865.946,80
2018	2.135.949,30
Damga vergisi oran ve tutarları (2018)	
Damga vergisine tabi kağıtlar	Oran/Tutar
Sözleşmeler	Binde 9,48
Ücretler (Avanslar dâhil)	Binde 7,59
Kira sözleşmeleri	Binde 1,89
Bilanço	45,40 TL
Gelir tablosu	21,80 TL
Yıllık gelir vergisi beyannamesi	58,80 TL
Kurumlar vergisi beyannamesi	78,50 TL
Katma değer vergisi ve muhtasar beyannameler	38,80 TL
SGK sigorta prim bildirgesi	28,90 TL

Veraset ve İntikal Vergisi

İstisnalar (2018)		
Evlatlıklar dahil furuğ ve eşten her birine isabet eden miras hisselerinde	202.154 TL	
Furuğ bulunmaması halinde, eşe isabet eden miras hissesinde	404.556 TL	
İvazsız suretle meydana gelen intikallerde	4.656 TL	
Para ve mal üzerine düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyelerde	4.656 TL	
Vergi tarifesi (2018)		
Matrah dilim tutarları	Vergi Oranı	
	Veraset yoluyla intikal	İvazsız intikal
İlk 240.000 TL için	% 1	% 10
Sonra gelen 570.000 TL için	% 3	% 15
Sonra gelen 1.270.000 TL için	% 5	% 20
Sonra gelen 2.200.000 TL için	% 7	% 25
Matrahın 4.280.000 TL'yi aşan bölümü için	% 10	% 30

Asgari Ücret ve Sosyal Güvenlik

Asgari ücret ve yasal kesintiler		
Ödemeler / kesintiler	01.01.2018 - 31.12.2018 (TL)	
Brüt asgari ücret	2.029,50	
Sosyal güvenlik primi işçi payı (% 14)	284,13	
İşsizlik sigortası primi işçi payı (% 1)	20,30	
Gelir vergisi matrahı	1.725,07	
Hesaplanan gelir vergisi (% 15)	258,76	
Asgari geçim indirimi (Bekâr (-))	152,21	
Kesilecek gelir vergisi	106,55	
Damga vergisi (binde 7,59)	15,40	
Kesintiler toplamı	426,38	
Net asgari ücret	1.603,12	
Yıllık brüt asgari ücret		
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)	
2016	19.764	
2017	21.330	
2018	24.354	
Sosyal güvenlik primine esas aylık kazançların alt ve üst sınırları		
Uygulandığı dönem	Alt sınır (TL)	Üst sınır (TL)
01.01.2018-31.12.2018	2.029,50	15.221,40

Income Tax

Income tax tariffs- 2018 (Salaries)						
Income bracket	Tax rate					
Up to TRL 14.800	15 %					
For TRL 34.000; for the first TRL 14.800, TRL 2.220, for above	20 %					
For TRL 120.000; for the first TRL 34.000, TRL 6.060, for above	27 %					
For more than TRL 120.000, for TRL 120.000, TRL 29.280, for above	35 %					
Income tax tariffs- 2018 (Other income)						
Income bracket	Tax rate					
Up to TRL 14.800	15 %					
For TRL 34.000; for the first TRL 14.800, TRL 2.220, for above	20 %					
For TRL 80.000; for the first TRL 34.000, TRL 6.060, for above	27 %					
For more than TRL 80.000, for TRL 80.000, TRL 18.480, for above	35 %					
Daily meal allowance exempt from income tax (VAT excluded)						
Year	Amount (TRL)					
2016	13,70					
2017	14,00					
2018	16,00					
Disability allowance (2018)						
Degree of disablement	Amount (TRL)					
For 1 st degree disabled	1.000					
For 2 nd degree disabled	530					
For 3 rd degree disabled	240					
Minimum living allowance-TRL (2018)						
Status of spouse	Number of children					
	No	1	2	3	4	5 or more
Employed	152,21	175,04	197,88	228,32	243,54	258,76
Unemployed	182,66	205,49	228,32	258,76	258,76	258,76
Exemption for house rental income						
Year when the income is derived	Amount (TRL)					
2016	3.800					
2017	3.900					
2018	4.400					
Exemption in capital gains (Except securities)						
Year when the gain is derived	Amount (TRL)					
2016	11.000					
2017	11.000					
2018	12.000					
Exemption in incidental income						
Year when the income is derived	Amount (TRL)					
2016	24.000					
2017	24.000					
2018	27.000					
The upper limit of severance pay exempt from income tax						
Period	Amount (TRL)					
01.01.2018 - 30.06.2018	5.001,76					
01.07.2018 - 31.12.2018	5.434,42					

Tax Procedures Law (TPL) and Law No. 6183

Delay charge and delay interest rates (Monthly)	
Period	Rate (%)
19.11.2009 - 18.10.2010	1,95
19.10.2010 - 04.09.2018	1,40
Since 05.09.2018	2,00
Deferral interest rates (Annual)	
Period	Rate (%)
21.11.2009 - 20.10.2010	19
21.10.2010 - 05.09.2018	12
Since 06.09.2018	22
Revaluation rates	
Year	Rate (%)
2016	3,83
2017	14,47
2018	23,73
Limit for issuing invoice	
Year	Amount (TRL)
2016	900
2017	900
2018	1.000

Depreciation limit	
Year	Amount (TRL)
2016	900
2017	900
2018	1.000
Discount and interest rates to be applied in rediscount and advance transactions	
In rediscount transactions	18,50 %
In advance transactions	19,50 %
In rediscount transactions under TPL	19,50 %
Note: These rates are applicable to the transactions conducted as of 29.06.2018.	

Stamp Duty

Maximum stamp duty (For each paper)	
Year	Amount (TRL)
2016	1.797.117,30
2017	1.865.946,80
2018	2.135.949,30
Stamp duty rates and amounts (2018)	
Papers subject to stamp duty	Rate/Amount
Contracts	9,48 per thousand
Wages (Including advances)	7,59 per thousand
Rental contracts	1,89 per thousand
Balance sheet	TRL 45,40
Income statement	TRL 21,80
Annual income tax return	TRL 58,80
Corporate tax return	TRL 78,50
Value added tax and withholding tax returns	TRL 38,80
Social Security Institution insurance premium declarations	TRL 28,90

Inheritance and Transfer Tax

Exemptions (2018)		
For shares of inheritance corresponding to each descendant including adopted children and the spouse	TRL 202.154	
For share of inheritance corresponding to the spouse if there is no descendant	TRL 404.556	
For transfers conducted without any consideration	TRL 4.656	
For prizes won in competitions and lotteries held for money and property	TRL 4.656	
Tax tariff (2018)		
Tax base bracket amounts	Tax rate	
	Transfer through inheritance	Transfer without any consideration
For the first TRL 240.000	1 %	10 %
For the next TRL 570.000	3 %	15 %
For the next TRL 1.270.000	5 %	20 %
For the next TRL 2.200.000	7 %	25 %
For the tax base portion exceeding TRL 4.280.000	10 %	30 %

Minimum Wage and Social Security

Minimum wage and withholdings		
Payments / withholdings	01.01.2018 - 31.12.2018 (TRL)	
Gross minimum wage	2.029,50	
Social security premium employee's contribution (14 %)	284,13	
Unemployment insurance premium employee's contribution (1 %)	20,30	
Income tax base	1.725,07	
Income tax calculated (15 %)	258,76	
Minimum living allowance (Single) (-)	152,21	
Income tax to be withheld	106,55	
Stamp duty (7,59 per thousand)	15,40	
Total withholdings	426,38	
Net minimum wage	1.603,12	
Annual gross minimum wage		
Year	Amount (TRL)	
2016	19.764	
2017	21.330	
2018	24.354	
The lower and upper limits of monthly earnings that will be the basis for social security premium		
Period	Lower limit (TRL)	Upper limit (TRL)
01.01.2018-31.12.2018	2.029,50	15.221,40

EY Hakkında

EY bağımsız denetim, vergi, kurumsal finansman ve danışmanlık hizmetlerinde bir dünya lideridir. Anlayışımız ve kaliteli hizmetlerimiz dünya ekonomisi ve sermaye piyasalarında güvenin oluşmasına katkıda bulunmaktadır. EY, güçlü yönetim ekibiyle tüm paydaş gruplarına verdiği sözleri yerine getirmekte ve bu şekilde çalışanları, müşterileri ve içinde yer aldığı diğer çevreler için daha iyi bir çalışma hayatı oluşturulmasında önemli bir rol üstlenmektedir.

EY adı küresel organizasyonu temsil eder ve Ernst & Young Global Limited'in her biri ayrı birer tüzel kişiliğe sahip olan, bir veya daha çok üye firmasını temsil edebilir. Sınırlı sorumlu bir Birleşik Krallık şirketi olan Ernst & Young Global Limited müşteri hizmeti sunmamaktadır. Daha fazla bilgi için lütfen ey.com adresini ziyaret ediniz.

EY'nin sunduğu vergi hizmetleri

İşleriniz gerçek potansiyellerine güçlü temeller üzerinde yapılandırılarak ve sürdürülebilir bir şekilde geliştirilerek ulaşabilir. EY olarak vergi yükümlülüklerinizi sorumlu ve zamanında yerine getirmenizin önemli bir fark ortaya çıkaracağını düşünüyoruz. Bu nedenle 140'tan fazla ülkedeki 32,000 vergi çalışanlarımız nerede olursanız olun ve vergi ihtiyaçlarınız ne olursa olsun kaliteli hizmet anlayışımıza duyduğumuz tereddütsüz bağlılık temelinde sizlere teknik bilgi, iş tecrübesi ve tutarlı metodolojiler sunmaktadır.

© 2018 EY Türkiye.
Tüm Hakları Saklıdır.

ey.com/tr
vergidegundem.com
facebook.com/ErnstYoungTurkiye
instagram.com/eyturkiye
twitter.com/EY_Turkiye